

Preliminär
Flerårsplan
2023-2025

Strängnäs kommun

Inledning

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund.

Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål:

**ATT FÖRVERKLIGA ETT SAMHÄLLE GRUNDAT PÅ DEMOKRATI, JÄMLIKHET OCH SOLIDARITET,
ETT SAMHÄLLE BEFRIAT FRÅN KLASS-, KÖNS- OCH ETNISKT FÖRTRYCK,
ETT RÄTTVIST OCH EKOLOGISKT HÅLLBART SAMHÄLLE DÄR KVINNOR OCH MÄN BYGGER SIN
EGEN FRAMTID I FRIHET OCH SAMVERKAN.**

Läget i kommunen idag

Strängnäs kommun har en period bakom sig med mycket bra ekonomiska resultat. En välfungerande ekonomistyrning och extra statliga pandemipengar i kombination med lägre kostnader än förväntat för pandemin har skapat överskott som vida överskridit budget.

Samtidigt är skolresultaten inte bättre, snarare sämre. Barn med behov av särskilt stöd får för ofta inte fungerande åtgärdsplaner. De strukturella problemen med en socioekonomiskt segregerad skola möts inte av det sätt skolan finansieras eller av åtgärder från den styrande majoriteten. Skolan är avgörande för samhället och för individen. Kostnaden för skolans misslyckande är många gånger högre än kostnaden för att skapa vettiga förutsättningar för skolan och enskilda elever.

Personalbehovet inom omsorgen är högt och tillgången på utbildad personal inte tillräckligt. En åldrande befolkning och att vi lever allt längre ökar behoven av kommunala insatser. Det är positivt att vi lever längre och kommunen måste då möta behovet av både aktiviteter, infrastruktur och omsorg. Kommunens roll är extra viktig för de som på dagens välfärdsmarknad inte har råd att köpa daglig hjälp och omsorg.

Över den kommunala verksamheten ligger samma ansvar för omställning av samhället som ligger på staten, företag och invånare. Om vi ska vända klimatutvecklingen och undvika katastrofala temperaturhöjningar så måste alla göra sitt. Då måste inte minst offentlig sektor gå före, bygga upp förutsättningarna och visa vägen för invånarna. Strängnäs kommun har många fina ord på papper, men har varit sega i att göra dem till verklighet.

**."TILLSAMMANS OCH MED INVÅNARNYTTAN I FOKUS,
SKAPAR VI FRAMTIDENS HÅLLBARA KOMMUN
I HJÄRTAT AV MÄLARDALEN"
- STRÄNGNÄS KOMMUNS VISION**

Vänsterpartiets flerårsplan

Flerårsplanen avser att visa hur vi vill att kommunen ska styras för att uppnå den vision som fullmäktige beslutat om.

Läs även vårt kommunalpolitiska program och våra interpellationer, motioner och inlägg om enskilda frågor på strangnas.vansterpartiet.se

TILLSAMMANS FRAMTID HÅLLBARHET HJÄRTA

Innehållsförteckning

Inledning	1
Övergripande mål	4
”Välståndet	4
“Människorna	4
”Planeten	4
Perspektiv - Invånare	5
Perspektiv - Medarbetare	6
Perspektiv - Samhälle	7
Ekonomisk plan 2023-2025 med budgetramar för 2023	8
Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser	10
Nämndernas uppdrag och budget	10
Kommunfullmäktige och Valnämnden	11
Kommunstyrelsen	12
Barn- och utbildningsnämnden	13
Socialnämnden	14
Kulturnämnden	16
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	17
Teknik- och fritidsnämnden	18
Investeringsramar per nämnd	19

Vänsterpartiets toppkandidater för kommunfullmäktige 2022-2026, foto: Boggi Svensson Freij

Övergripande mål

"VÄLSTÄNDET

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT SÄKERSTÄLLA ATT ALLA MÄNNISKOR KAN LEVA I VÄLMÅGA OCH HA MENINGSFULLA LIV OCH ATT EKONOMISKA, SOCIALA OCH TEKNISKA FRAMSTEG SKER I HARMONI MED NATUREN.

"MÄNNISKORNA

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT AVSKAFFA ALLA FORMER OCH DIMENSIONER AV FATTIGDOM OCH HUNGER OCH SÄKERSTÄLLA ATT ALLA MÄNNISKOR KAN FÖRVERKLIGA SIN POTENTIAL I VÄRDIGHET OCH JÄMLIKHET OCH I EN HÄLSOSAM MILJÖ

"PLANETEN

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT SKYDDA PLANETEN FRÅN ATT FÖRSTÖRAS, INKLUSIVE GENOM HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION, GENOM ATT FÖRVALTA DESS NATURRESURSER PÅ ETT HÅLLBART SÄTT OCH VIDTA OMEDELBARA ÅTGÄRDER MOT KLIMATFÖRÄNDRINGARNA, SÅ ATT PLANETEN KAN TILLGODOSE NUVARANDE OCH KOMMANDE GENERATIONERS BEHOV.

FN - ATT FÖRÄNDRÄ VÅR VÄRLD: AGENDA 2030 FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

**INGEN SKA
LÄMNAS
UTANFÖR**

Perspektiv - Invånare

I STRÄNGNÄS KOMMUN ERBJUDS VÄLFÄRDSTJÄNSTER AV GOD KVALITET SOM UTGÅR FRÅN INVÅNARNAS BEHOV OCH SOM ÄR STABILA ÖVER KONJUNKTURSÄNDRINGAR.

Det ska gå att lita på skolan, omsorgen, socialtjänsten och alla delar av välfärden. För invånarna betyder det också förutsägbarhet. Från ett år till ett annat ska inte förutsättningarna ändras till det sämre.

Politiken behöver alltså vara långsiktig och fokuserad på de kommunala tjänsternas kvalitet och omfattning och inte i första hand på överskottsmål och soliditet. Det behövs däremot också kontroll på ekonomin och förståelse för att fastställd budget i grunden ska hållas, men också att det är meningslöst att ställa krav som inte motsvarar de resurser som tilldelats organisationen.

Kommunen måste möta invånarnas behov. Att genomföra förändringar som för tryggheten längre från människor är inte kommunens roll. Det går till exempel inte att tvinga fram en digitalisering om det betyder att de som behöver stödet inte kommer fram. Det såg vi allt för tydligt när ansökan om försörjningsstöd skulle göras helt digitalt, även av personer som inte kan eller inte har självklar tillgång till datorer eller mobiler och som inte kan signera en ansökan digitalt.

Det ska vara självklart att en invånare som har ett behov av kontakt med kommunen ska nå fram. Vården och andra organisationer där det är avgörande för invånaren att samordning sker ska inte behöva jaga kommunen.

Skolan i Strängnäs kommun levererar idag inte det invånarna och samhället behöver. Strängnäs har drabbats hårt av de styrningsproblem och segregation som friskolesystemets nuvarande utformning medför. Samtidigt har styrande majoriteter helt misslyckats med att möta den kraftiga socioekonomiska segregation som uppstått. Det påverkar enskilda elevers förutsättningar att få den skolgång de har rätt till och underminerar skolans möjlighet att hjälpa barn i behov av särskilt stöd.

DEMOKRATIÄN ÄR LEVANDE OCH INKLUDERANDE. DE SOM BOR OCH VERKAR I STRÄNGNÄS KOMMUN ÄR MEDSKAPANDE OCH DELAKTIGA I KOMMUNENS UTVECKLING.

Medborgardemokrati och inflytande är någon som kan förbättra en kommun. Det förutsätter kvalitet i dialogen och att den nämnd eller den del av förvaltningen som öppnar för synpunkter också har tänkt efter på vad synpunkterna ska användas till och var det finns förändringsmöjligheter. Dialogen ska ge besluten mer underlag och göra den kommunala verksamheten bättre.

Kommunal verksamhet är till för människorna i kommunen, direkt eller indirekt.

Öppenheten är avgörande för ett inkluderande och hållbart samhälle.

Medborgarkontoren har en viktig roll som kan bli större om de ännu mer används för att skapa dialog inför beslut i frågor som berör kommundelen.

Perspektiv - Medarbetare

Vi vill se en organisation som styrs med tillit. Inte på någon nivå i organisationen är tillit nyckeltal, uppföljningsmått och kvantifierbara mål.

För oss är tillit är att peka ut riktningen och de övergripande målet. Hur arbetet sedan fortskrider följs mest effektivt upp genom de faktiskt resultat som uppnås, inte genom förutbestämda eller konstruerade mätetal. För Vänsterpartiets politik och målsättningar är däremot vägen till målen långt ifrån oväsentlig, för vägen mot ett mål påverkar hur andra mål kan uppnås. Målen hänger ihop med varandra och på vägen mot ett mål kan ett annat motverkas. Detta är dock något som alla vet och förstår, tillit är då att våga lita på att medarbetarna tänker igenom upplägg och utförande av arbetet på ett komplett sätt.

**TILLSAMMANS UTVECKLAR VI ARBETSSÄTT OCH STRUKTURER.
VI ANVÄNDER VÅRA RESURSER EFFEKTIVT OCH
VERKSAMHETEN ÄR LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR.**

Alla arbetsuppgifter som går ut på att inhämta information och jämföra mot gällande regler kan automatiseras. Personalen behövs i mötet med människor. När antalet äldre och barn ökar under planperioden och kommande år så behövs all kompetent personal inom omsorg och skola istället för inom administration.

En effektiv och långsiktigt hållbar verksamhet bygger på medarbetarnas engagemang och kompetens. Att varje enskild medarbetare får möjlighet att forma sitt arbete för att nå målen ger en känsla av självbestämmande och arbetsglädje. Det bygger en attraktiv arbetsplats vare sig det är i klassrummet, ett kontor i kommunhuset eller hemma hos en invånare med hemtjänst.

Omsorgen och medarbetarna där måste lyftas på ett långsiktigt sätt. Fler unga måste se omsorgen som en framtida arbetsplats för att behoven av personal ska kunna mötas tillsammans med en fortsatt digitalisering. Det innebär bland andra saker högre lön och bättre arbetsvillkor men också regelbunden kompetensutveckling, karriärvägar samt vårdsvenska för de som nyligen kommit till Sverige. För att långsiktigt stärka medarbetarna och därmed omsorgen vill vi gå mot att införa 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön.

**STRÄNGNÄS KOMMUN HAR STOLTA OCH KOMPETENTA MEDARBETARE
SOM TILLSAMMANS UTVECKLAS OCH
SKAPAR MODERNA OCH ATTRAKTIVA ARBETSMILJÖER**

Kompetensutveckling är avgörande för att stimulera och behålla personal, för att de ska kunna utnyttja hela sin potential i arbetet. Kvalitet i utförandet, bra arbetsmiljö, kompetensutveckling och en kreativ arbetssituation går hand i hand med de äldres livskvalitet och barnens möjligheter att klara skolan. Personalens arbetsmiljö är också mötet med invånaren. Kompetensutvecklingen bör innefatta HBTQ-certifiering i alla kommunens verksamheter, samt effektivare utbildning och insatser mot mobbing.

De som jobbar som vikarier, antingen fast anställda i en vikariepool eller de som kommer in på timmar, måste också bli en del av verksamheten. Det kommer generellt att vara brist på flera yrkesgrupper inom den kommunala verksamheten framöver. Varje person måste få kompetens och ett gott intryck av Strängnäs kommun som en arbetsgivare och arbetsplats man vill stanna. Det är viktigt för personen, kommunen och arbetsinsatsen.

Perspektiv - Samhälle

STRÄNGNÄS KOMMUN HAR ETT AKTIVT ARBETE KRING HÅLLBARHETSFRÅGOR, MED KLIMATET I FOKUS OCH AGENDA 2030 SOM BAS. TILLSAMMANS UTVECKLAR VI LOKALSAMHÄLLET MED MÄNNISKOR SOM VILL BO OCH LEVA I, VERKA I OCH BESÖKA VÅR KOMMUN.

Ett hållbart samhälle måste bidra till klimatomställningen och samtidigt bygga jämlikt.

I alla beslut behöver klimatfrågan lyftas. Varje gång ett kommunalt bolag, en nämnd eller fullmäktige tar ett beslut som påverkar kommunen eller invånarnas klimatpåverkan negativt så behöver det framgå. Klimat- och energiplanen är äntligen på plats men ännu saknas såväl tydliga aktiviteter som budgetering för att den ska få effekt. Nu krävs krafttag för att få ned utsläppen av växthusgaser.

Vänsterpartiet vill ge SEVAB/ESEM och fastighetsbolaget SFAB i uppdrag att intensifiera arbetet med att göra det möjligt för privatpersoner och verksamheter att tanka biogas och vätgas samt att arbeta för installation av fler laddstolpar i kommunen. Solceller bör planeras och installeras på alla nybyggda kommunala fastigheter och gradvis på de byggnader som finns idag (till att börja med skolorna).

Kommunala hyresrätter ska planeras och byggas inom allmännyttan (Strängnäs bostad AB). De ska då byggas med fokus på låg kostnad och lågt klimatavtryck, exempelvis genom mindre lägenheter, rimlig standard och byggnader i trä. Hyresrätter med extra service och gemensamhetsytor riktade till äldre invånare, så kallade trygghetsbostäder, ska vara en del av utbudet och att kostnaderna då hålls nere är avgörande för att de ska vara möjliga att hyra för alla invånare. För att nå rätt målgrupp vill vi ha en kommunal bostadsförmedling med en kö som är begränsad till de som bor i Strängnäs. Solceller och laddstolpar ska vara en självklarhet inom allmännyttan.

Kollektivtrafiken ska bli ett starkare alternativ till den egna bilen. Avgifterna ska helt tas bort inom Strängnäs.

En ny stadsbuss som trafikerar Karinslund- Strängnäs centrum- Resecentrum -Larslunda - Solberga - Biskopskvarn utgör ett konkret och genomförbart sätt för mer miljövänlig transport till jobb, affärer och idrottsutövning. Det ökar också självständigheten för personer med funktionsnedsättning, ungdomar och äldre när behovet av egen bil minskar.

Busstrafiken mellan kommundelarna måste förstärkas, både med linjer och turtäthet. Det bidrar till jämlikhet och såväl social- och miljömässig hållbarhet. Kultur- och idrott samt handel måste vara tillgängligt för alla, även utan bil.

Cykelbanor mellan kommundelarna enligt den fastställda cykelplanen ska genomföras under perioden, så att alla som kan och vill har ett säkert, billigt och miljövänligt sätt att ta sig mellan tätorterna. Det är viktigt för klimatet och folkhälsan att biltrafiken minskar. Cykelbanor måste byggas för att skapa en vana och intresse av att cykla. Det går inte att vänta på att cyklandet ska öka utmed högtrafikerade vägar. För att underlätta och effektivisera genomförande så ska cykelbanorna vara av enkel konstruktion.

Ekonomisk plan 2023-2025 med budgetramar för 2023

Den ekonomiska planen innehåller budgetramar samt en specificering av vad de justeringar som görs utöver budgetmodellen är avsedda att användas till. Budgetramar och planerade budgetramar för nämnderna och fullmäktige framgår av tabellen nedan.

Kommungemensamma kostnader inkluderar interna räntor och avskrivningar, pensioner och arbetsgivaravgifter, hyresbudget för nya eller ändrade byggnader, i anspråkstagna medel från eget kapital och interna återförda intäkter/kostnader.

En del av budgeten budgeteras utanför nämndernas och kommunstyrelsens verksamheter. Det avser medel för särskilda lönesatsningar, politiska omprioriteringar, buffert för skatteprognosförändringar, hantering av oprognostiserade förändringar i antal invånare med behov av kommunal service (exempelvis omsorg eller skola) samt horisontella medel som möjliggör pengar till satsningar där flera nämnder ingår genomsamt. Exempel på horisontella projekt är extra arbetsmiljöåtgärder, insatser för barn och unga (som Team Ungdom) och klimatåtgärder.

Skatteintäkterna baseras på en oförändrad skattesats om 21:67 kr år 2023 och ökning till 22,02 för år 2024 och 2025.

Vårt förslag medför ett överskott på mindre än 2 % sett över planperioden. Vi budgeterar resultatet utifrån att skatteprognosbufferten inte ska användas, då nås över 2 %. Att inte ta hänsyn till att det är en buffert för gör att för lite resurser fördelas till organisationen.

Nämnd, Mkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Politiska prioriteringar Budget 2023
Kommunfullmäktige	-7,5	-7,8	-8,2	0
Kommunstyrelse	-175	-192	-199	-1
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-36	-37	-39	-4
Teknik- och fritidsnämnden	-154	-161	-168	-4
Kulturnämnden	-59	-61	-64	-7
Socialnämnden	-836	-869	-905	-37
Barn- och utbildningsnämnden	-1080	-1120	-1162	-37
Summa nämnder och styrelser	-2347	-2448	-2546	-89
Kommungemensamma kostnader	-61	-79	-97	
Resurs och reservmedel	-69	-69	-69	
varav horisontella medel	-23	-22	-21	
varav skatteprognosbuffert	-13	-14	-16	Planperioden
Resultatmål	1,5%	1,7%	1,5%	1,5%
-om buffert inte används	2,0%	2,2%	2,0%	2,1%

Politiska prioriteringar (klicka på länkarna för att läsa mer)

Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser

Utökad stöd för bättre arbetsmiljö och ökad frisknärvaro

Tidiga insatser för barn och unga

Övergripande arbete Agenda 2030 - konkret klimatarbete

Ekonomiska förutsättningar -Horisontella resurser

Kommunfullmäktige och Valnämnden

Kommunstyrelsen

Förstärkta utredningsresurser

Utökad kollektivtrafik

Avgiftsfri kollektivtrafik

Barn- och utbildningsnämnden

Ökad socioekonomisk kompensation

Stöd till barn med särskilda behov

Utökad kompetensutveckling

Socialnämnden

Mer personal

Lönesatsning på omsorgen

Verksamhetsutveckling

Arbetsmarknadsåtgärder (praktikplatser och aktivitetsansvar)

Återställd hyra i särskilda boenden/LSS-boenden

Kulturnämnden

Biblioteksverksamhet

Kulturskolan

Fritidsgårdar och Ungdomens hus

Medborgardialog

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Strategiskt miljöarbete och verkställande av strategier

Tillsyn gällande energi och klimat

Teknik- och fritidsnämnden

Strategiskt arbete

Utveckling av måltider

Arbetsplatser för personer med begränsad arbetsförmåga

Enkelt avhjälpta hinder

Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser

Utökat stöd för bättre arbetsmiljö och ökad frisknärvaro

Att arbetsgivaren är aktiv redan från ett tidigt skede i en sjukfrånvaro och snabbt kan göra anpassningar och insatser förkortar sjukfrånvaron, vilket är en fördel för alla. Stor vikt ska läggas vid att hitta anpassningar av arbetet som gör att de anställda som kan jobba deltid eller arbetsträna ska kunna få möjlighet till det så tidigt som möjligt.

Kompetensutveckling och stöttning till cheferna för att skapa en bra arbetsmiljö på sina enheter ska fortsätta. Individanpassad kompetensutveckling för medarbetare generellt i organisationen för att skapa en mer givande arbetsmiljö ges mer resurser.

Det kan även behövas direkt bemanningsstöd på enheter med en hög arbetsbelastning eller många vikarier som ersätter sjuka medarbetare.

Tidiga insatser för barn och unga

Vi vill se ytterligare nämndövergripande arbete för att gemensamt lösa problem och underlätta för barn och ungdomar. Där ser vi särskilt ett hemasittarteam enligt Nytorpsmodellen och Team Ungdoms verksamhet samt fritidsgårdarnas funktion som mötesplatser för barn och ungdomar som viktiga punkter.

Övergripande arbete Agenda 2030 - konkret klimatarbete

För att klimatarbetet ska få fart inom organisationen så bör det hanteras övergripande där förvaltningen inom olika kontor och inom olika nämnders områden hittar gemensamma vägar att sänka direkta utsläpp, transportsätt och körda mil eller genom minskade eller mer klimatsmarta inköp.

Detsamma gäller gemensamma projekt för att underlätta för kommuninvånarna sänka sin klimatpåverkan.

Ekonomiska förutsättningar -Horisontella resurser

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
varav horisontella medel	23	22	21
varav			
Åtgärder för bättre arbetsmiljö	8,7	7,7	6,7
Tidiga insatser barn och unga	10,0	10,0	10,0
Klimatåtgärder	4,0	4,0	4,0

Nämndernas uppdrag och budget

Nämnderna ska fortsätta sina grundläggande uppdrag och tillskott sker för att lyfta omsorgen, miljöarbetet, kulturen och medborgardialog samt för att jobba med skolornas utmanande socioekonomiska struktur och arbete med barn som behöver extra stöd.

0,9 % nedskärning endast på kommunstyrelsen

I den långsiktiga ekonomiska plan som beslutats av fullmäktige så ingår en årligt återkommande sänkning av nämndernas kostnader med 0,9 % innan fördelning av resurser sker enligt budgetmodellen.

Vi ser inte några förutsättningar för att genomföra den nedskärningen i någon nämnd under planperioden och den är i vårt förslag endast inkluderad för kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige och Valnämnden

Fullmäktige

Medborgarna ska i större grad uppmanas att aktivt delta och engagera sig i de ärenden som kommer upp i fullmäktige, genom de politiska partierna men även genom medborgarförslag och frågor.

Rollen som det högsta politiska organet i kommunen medför att kraven på fullmäktige är höga. Vi förväntar oss en öppenhet mot invånarna både i kommunikation inför större beslut samt när beslut fattas gällande medborgarförslag. Det är viktigt att fullmäktige balanserar intresset av kort handläggningstid och snabba beslut med invånarnas möjligheter att i god tid reagera till de valda ledamöter som företräder dem.

Välutvecklade beslutsunderlag utifrån Agenda 2030 ska vara standard och beslutsärenden som når fullmäktige ska alltid innehålla en minst en övergripande beskrivning av barn-, miljö/klimat- samt ekonomisk konsekvens. Förväntad påverkan på jämställdhet och jämlikhet ska vara tydligt i alla beslut. Konsekvensen ska alltid beskrivas både utifrån avslag och bifall.

Valnämnden

Perioden är en mellanperiod för Valnämnden då inget val sker

Ekonomiska förutsättningar - Kommunfullmäktige

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	7,5	7,8	8,2

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Förstärkta utredningsresurser

Kommunen använder för mycket konsulter. Inte sällan till utredningar och rapporter som hade blivit bättre om de haft bättre lokal förankring och ett tydligare mandat att föreslå konkreta åtgärder som passar inom organisationen.

Vi föreslår att kommunstyrelsens utredningsresurser utökas för att minska konsultkostnader och för att få mer användbart underlag.

Utökad kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är det effektivaste sättet att ställa om persontrafiken i hållbar riktning. Vi vill göra det till ett självklart och praktiskt val för invånarna att åka buss, genom att förbättra lokaltrafiken till kommundelarna med nya linjer och med utökad turtäthet. Utökningen ska ske genom anropsstyrd trafik på landsbygden och genom ytterligare bussar som trafikerar stadslinjerna.

Hållplatsernas säkerhet och användbarhet ska ses över. Ett fortsatt fokus på att inkludera Larslunda, Solberga och verksamhetsområdena i Biskopskvarn i ett kollektivtrafiknät. Där startas en ny stadsbusslinje från år 2024.

Vi vill se en förbättrad busstrafik i en kombination av stadstrafik och landsbygdstrafik mellan i Mariefred och Åkers styckebruk där det aldrig är mer än 200 m till en hållplats med timtrafik och anropsstyrd trafik i alla bostads- och industriområden i och omkring tätorterna.

En mer användbar kollektivtrafik bidrar till att uppnå mål för jämlikhet och social hållbarhet, att alla har råd och möjlighet att ta sig till jobb, skola och aktiviteter. Det gör också att barn och ungdomar i kommundelarna kan utnyttja utbudet av kultur - och idrott i Strängnäs och Mariefred även om föräldrar inte kan skjutsa.

Avgiftsfri kollektivtrafik

Kollektivtrafiken med buss inom kommunen ska vara avgiftsfri från år 2024.

Ekonomiska förutsättningar - Kommunstyrelsen

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunstyrelse	175	192	199
varav			
Egna utredningsresurser	1,0	1,0	1,0
Ny stadsbusslinje	0,0	3,0	3,0
Avgiftsfri kollektivtrafik	0,0	8,0	8,0

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet.

För att öka rektorernas närvaro som pedagogiska ledare och för att lärare ska kunna arbeta mindre med kringuppgifter så tillförs nämnden resurser för att införa stödtjänster, exempelvis administrativa chefer och socialpedagoger.

Ökad socioekonomisk kompensation

Den socioekonomiska segregationen i Strängnäs är tydlig, speciellt gällande föräldrarnas utbildningsnivå och därmed studievana i hemmet.

Föräldrarnas utbildningsnivå har visat sig vara den absolut viktigaste socioekonomiska faktorn för hur väl eleverna lyckas i skolan. Orsaken till denna segregation är i huvudsak kösystemet som tidigt låser platser på skolor och i kombination med valfrihetssystemet är en uppenbar väg för friskolor att genom riktad reklam och andra åtgärder i praktiken välja elevernas socioekonomiska bakgrund. Det finns få åtgärder på kommunal nivå för att bryta denna nationellt bestämda förutsättning för friskolesystemet.

Den del av skolpengen som fördelas på socioekonomisk grund ska utökas, till totalt 60 Mkr från dagens 39 Mkr för grundskolan och från 17 Mkr till 25 Mkr förskolan, för att stötta de skolor och förskolor som har en större socioekonomisk utmaning. Detta sker delvis genom ramtillskott och i övrigt genom fördelning av övrig skolpeng.

Stöd till barn med särskilda behov

Situationen för de barn som inte kan få stöd nog genom den vanliga verksamheten behöver förbättras. En neuropsykiatrisk funktionsnedsättning oavsett om den är diagnoserad eller inte har stor påverkan på en elevs förmåga att delta i undervisningen. Skolornas behov får mer stöd för att klara sitt uppdrag även för dessa barn.

De barn som inte klarar att vara i skolan och skolkar eller blir hemmasittare behöver mer stöd än idag. Detta är ett uppdrag som nämnden har gemensamt med övriga nämnder i den mån de behövs och som finansieras i horisontella medel.

Utökad kompetensutveckling

Medel tillförs nämnden för att möjliggöra ytterligare kompetensutveckling, med fokus på barn med särskilda behov eller funktionsnedsättning.

Ekonomiska förutsättningar - Barn- och utbildningsnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Barn- och utbildningsnämnden	1080	1120	1162
varav			
Barn med behov av särskilt stöd	4,0	4,0	4,0
Ökad Salsa	20,0	21,0	22,0
Utökad kompetensutveckling	4,0	4,0	4,0
Ingen 0,9 % budgetminskning	9,4	9,7	10,1

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för kommunens insatser inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, funktionshinderomsorgen, arbetsmarknadsenheten och integration. Målgruppen sträcker sig från små barn till äldre vuxna.

I Strängnäs kommun ska den som har behov av insatser inom socialnämndens ansvarsområde kunna fortsätta att utvecklas var man än bor. Oavsett om man får insatser av personal från hemtjänst, hälso- och sjukvård eller bor på särskilt boende möter personalen människan där den är.

Socialnämnden ska ge trygghet och omsorg till de som behöver kommunen mest och stötta andra nämnder i deras verksamheter för att göra Strängnäs till en kommun för alla.

Samverkan med brukarorganisationer ska utvecklas under perioden.

Nämndens verksamhet ska i så stor utsträckning som möjligt ske i kommunala lokaler.

Mer personal

Vi vill anställa fler inom särskilda boende och hemtjänst för att få en bemanning som möjliggör kvalitetsarbete och mer van personal vid sjukdomsperioder. Samma personal som finns på plats när kollegor deltar i kompetensutbildning eller internt kvalitetsarbete är de som också finns på plats när någon bli sjuk.

Det behövs också fler handläggare, socionomer och socialsekreterare inom socialkontoret för att kunna öka tillgänglighet till kommunalt stöd och möjliggöra kompetensutveckling och kvalitetsarbete.

Lönesatsning på omsorgen

En grundläggande förutsättning för en välfungerande verksamhet är tillgången på kompetent personal.

Idag är omsorgen inte tillräckligt attraktiv för ungdomar eller för den personal som måste finna incitament att stanna kvar inom sitt yrke och i Strängnäs kommuns verksamhet. Ett problem är lönenivåerna inom omsorgen, både för att hålla kvar kompetent personal och för att öka intresset för att ungdomar ska utbilda sig till undersköterskor och sjuksköterskor.

Vi budgeterar en löneökning på 3 % utöver den normala lönefördelningen 2023 och ytterligare 2 % per år till 2024 riktad till personal inom omsorgen. Det är inte tillräckligt för att långsiktigt öka intresset men det är en nödvändig start efter att pandemin övertydligt visat på personalens dagliga insats för kommuninvånarna.

Verksamhetsutveckling

Socialnämnden kommer under planperioden att behöva fokusera på verksamhetsutveckling, digitalisering/robotisering och kompetenshöjning. Fler äldre och en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet lägger grunden för ett effektiviseringsbehov sett till vilka arbetsuppgifter som personalen gör. Tekniskt stöd inom omsorgen som även förbättrar för de som tar emot omsorgen behöver införas.

Välfärdsteknik kan frigöra resurser för att förbättra den omsorg som sker. E-tjänster och robotisering av handläggning inom flera områden, samt inte minst tekniskt stöd (som kameratillsyn, GPS-larm/individuella trygghetslarm och surfplattor) kan stärka individen och bidra till ett bättre resursutnyttjande. Den enskilde kommuninvånarens förutsättningar att leva ett självständigt liv med hög delaktighet och hög livskvalitet blir bättre.

Modellen för implementering av digitalisering, robotisering ska utökas med tekniskt stöd i omsorgen och kombineras med en testplattform där medarbetare och invånare med omsorgsbehov kan se nyttan med nya lösningar.

Nämnden tillförs medel för utökad kompetensutveckling om funktionsnedsättningar för personal inom omsorgen och gällande införande av välfärdsteknik samt för faktiska organisatoriska förändringar och tekniska förbättringar.

Arbetsmarknadsåtgärder (praktikplatser och aktivitetsansvar)

Kommunen behöver fortsatt ta ett ansvar för arbetslöshet hos unga vuxna. Arbetslöshet är ett statligt ansvar som inte kommer att fungera bättre efter förändringarna av Arbetsförmedlingens organisation och uppdrag. Kommunen har ett grundläggande intresse i social hållbarhet.

De grupper som står långt från arbetsmarknaden får allt svårare att få ett jobb. Socialnämnden ska intensifiera arbetet med att erbjuda praktikplatser och anpassade anställningar inom den kommunala verksamheten för de grupper som står långt från arbetsmarknaden. Det är viktigt både för personen och kommunen.

Återställd hyra i särskilda boenden/LSS-boenden

När det nya hyressystemet infördes för bland annat särskilda boenden och gruppboenden så ökades det totala hyresuttaget på ett otillåtet och felriktat sätt. Vi vill återställa den totala hyresnivån till samma som innan hyressystemet infördes.

Ekonomiska förutsättningar - Socialnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Socialnämnden	836	869	905
varav			
Mer personal	9,1	9,1	9,1
Verksamhetsutveckling	0,5	0,5	0,5
Utökad kompetensutveckling individomsorg/LSS	3,5	3,5	3,5
Arbetsmarknadsåtgärder, praktikplatser, aktivitetsgaranti och försörjningsstöd	5,5	5,5	5,5
Utökad antal nattkameror och trygghetslarm, med personal för insatser	1,5	1,5	1,5
Lönesatsning	4,4	8,0	8,0
Minskad hyra särskilda boenden/LSS	5,0	5,0	5,0
Ingen 0,9 % budgetminskning	7,2	7,5	7,8

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kulturhus Multeum, de kommunala mötesplatserna och biblioteksverksamheten samt kulturskolan och fritidsgårdarna.

Under perioden ska nämnden skapa fler tillfällen för personer med funktionsnedsättning att uppleva och utöva kultur.

Biblioteksverksamhet

Biblioteken har en viktig funktion att fylla och tillgängligheten för boende i alla kommundelar ska vara god, både genom att det finns filialer och att öppettiderna är generösa. Filialerna i Mariefred, Stallarholmen och Åkers styckebruk ska fortsättningsvis även ha öppet på lördagar.

För att utveckla verksamheten tillförs medel för en till bibliotekarietjänst inrättad på att stötta skolorna som inte har några egna skolbibliotek och för att förstärka de uppsökande verksamheterna får de som bor på särskilda boenden

Kulturskolan

För att göra kulturskolans verksamhet mer tillgänglig för alla så ska avgifterna sänkas under perioden. Åtgärder ska också genomföras för att minska köerna till populära aktiviteter, eftersom kösystem missgynnar de som av olika skäl kommer sent in i systemet.

Det är viktigt att kulturskolan på sikt flyttar från nuvarande lokaler som inte är anpassade för personer med funktionsnedsättning.

Fritidsgårdar och Ungdomens hus

Nämnden får ramtillskott för att fritidsgårdarna ska kunna öppna tidigare så att elever inte behöver vänta mellan att skolan slutar och fritidsgården öppnar. Det är en fördel för ungdomar som ska delta i aktiviteter senare på dagen och som inte bor i tätorten.

Fritidsgården i Stallarholmen återstartas.

Fritidsgårdarna ska även ha öppet under skollov, inklusive sommarlovet.

Medborgardialog

Nämndens ansvar för medborgardialog bör få ett fokus under perioden. Nämnden behöver stötta övriga nämnder i deras utveckling av dialogen gällande kontaktvägar och informationsspridning. Det gäller inte minst samarbete med kontaktcenter.

Ekonomiska förutsättningar - Kulturnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kulturnämnden	59	61	64
varav			
Socialbibliotekarie	0,6	0,6	0,6
Barnbibliotekarie	0,6	0,6	0,6
Kulturskolan - för alla	0,8	0,8	0,8
Fritidsgård i alla kommundelar, även sommar	3,4	3,4	3,4
Satsning medborgardialog	0,8	0,8	0,8
Ingen 0,9 % budgetminskning	0,5	0,5	0,5

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är den nämnd som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter inom miljö-, hälsoskydds- och naturvårdsområdet, livsmedelsområdet samt smittskyddsområdet. Tillsynen ska till stor del finansieras genom avgifter och statligt stöd.

Nämnden skall även biträda kommunstyrelsen i den strategiska samhällsplanering samt i det strategiska arbetet med kommunens bostadsförsörjning och markförsörjning.

Strategiskt miljöarbete och verkställande av strategier

Nämnden tillförs resurser för att utveckla och verkställa det strategiska arbetet inom miljö och samhällsbyggnad. Det gäller exempelvis arbete med att uppdatera Översiktsplanen, få fart på arbetet med att förbättra vattenkvalitet i kommunens vattendrag och sjöar samt inte minst minskad klimatpåverkan och klimateffekter inom samhällsplanering och kommunal verksamhet.

Nämnden ska vara aktiv i att söka statlig delfinansiering inom LOVA/LONA och kunna hantera sådana projekt för att förbättra den ekologiska statusen för sjöar och vattendrag i kommunen.

Tillsyn gällande energi och klimat

Det egeninitierade tillsynsarbetet inom natur, bygg och miljöskydd ska öka. Särskilt fokus på energiförbrukning och klimatpåverkande utsläpp hos företag, med informationsspridning och stöd gällande åtgärder i nära samarbete med kommunal energirådgivare.

Tillsyn gällande vattenkvalitet och påverkan på vatten

Prioritering av tillsyn över åtgärder som påverkar vattenkvalitet i Mälaren, grundvatten och vattendrag. För att minska utsläppet av näringsämnen till vattendrag och sjöar så ska tillsyn öka åtgärdstakten för dåliga enskilda avlopp nära vatten samt minska bräddningar från kommunala avloppsnät och reningsverk.

Tillsyn och åtgärder gällande förorenade områden

Arbete med de förorenade områden som finns inom kommunen ska gå vidare med noggrannare undersökningar och åtgärder. Det gäller främst identifierade områden i riskklass 2 som ligger nära tätorter samt de som ligger nära vattendrag, bland annat nedlagda deponier, verkstäder som använt halogenerade lösningsmedel samt förorenade sediment.

Ekonomiska förutsättningar - Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	36	37	39
varav			
Arbete med vattenkvalitet i Mälaren och småsjöar	0,7	0,7	0,7
Förorenade områden	0,4	0,4	0,4
Kompetensspridning - Energi och klimat	0,6	0,6	0,6
Strategiskt arbete	1,8	1,8	1,8
Ingen 0,9 % budgetminskning	0,3	0,3	0,3

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens drift och underhåll av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, måltidsutbud och matleveranser, räddningstjänst samt stadsmiljö och intern kommunal service.

Strategiskt arbete

Arbete med Oljeskyddsplanen, Idrottspolitiskt programmet, Vattenplanen, Cykelplanen och Trafikplanen intensifieras. Planerna ska aktualiseras så att de går att arbeta efter och nämnden ska sedan fokusera på att faktiskt genomföra planerna.

Dessa planer ska vara viktiga styrdokument för förvaltningens arbete och som underlag för samhällsplanering och politiska beslut. De är den kommunala versionen av nationell reglering inom folkhälsa, miljö, natur och klimat.

Utveckling av måltider

Ett fortsatt utvecklingsarbete genomförs i samarbete med berörda nämnder för att utveckla måltidssituationen för barn och äldre som finns inom kommunala verksamheter eller som på annat sätt får mat från kommunen. Arbetet kan resultera i tekniska eller organisatoriska åtgärder, förändrad mat, eller tillskott av kulturinslag eller gemenskap till måltidssituationen.

Arbetsplatser för personer med begränsad arbetsförmåga

Inom nämndens operativa verksamhet tilldelas utökade resurser för handledning och lön för att det ska gå att skapa anpassade tjänster för att anställa kommuninvånare som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta ska ske i nära samarbete med socialnämndens verksamheter och Jobbtorg.

Enkelt avhjälpna hinder

I invånarnas vardag finns saker som medför ett hinder. Det kan vara en felplacerad blomlåda, en för hög trottoarkant, en skylt som inte går att läsa för den som ser dåligt eller en trapp som är lätt att halka i. Detta är ofta enkelt avhjälpna hinder som snabbt kan åtgärdas utan större investeringar eller insats, men som hjälper i vardagen.

Nämnden ska under perioden aktivt bjuda in invånarna att påpeka hinder och därefter åtgärda dem.

Ekonomiska förutsättningar - Teknik och fritidsnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Teknik- och fritidsnämnden	154	161	168
varav			
Stategiskt arbete och genomförande av planer (oljeskydd, idrottspolitisk, vattenplan, trafikplan)	0,8	0,8	0,8
Utveckling av måltider för barn och äldre	0,5	0,5	0,5
Arbetsplatser för personer med begränsad arbetsförmåga	0,8	0,8	0,8
Enkelt avhjälpna hinder	0,3	0,3	0,3
Ingen 0,9 % budgetminskning	1,4	1,4	1,5

Investeringsramar per nämnd

Investeringar, Mkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Kommunfullmäktige	0	0	0
Maskiner och inventarier	0	0	0
IT och digitalisering	0	0	0
Kommunstyrelsen	33,6	47,9	14,4
Föreordnade områden	2	3	2
Maskiner och inventarier	4,1	3,6	4,1
IT och digitalisering	9,1	5,9	6,9
Anläggningar, övrigt	18,4	35,4	1,4
Barn och utbildningsnämnden	13,6	11,5	25,3
Maskiner och inventarier	6,1	4	17,8
IT och digitalisering	7,5	7,5	7,5
Socialnämnden	18,6	16,7	12,3
Testmiljö för omsorgsteknik	6	5	5
Fler nattkameror	0,5	0	0
Individuella trygghetslarm	1	1	1
Kommunikationsplattor och VR	1	1	1
Maskiner och inventarier	7,7	2,4	2,6
IT och digitalisering	2,4	7,3	2,7
Kulturnämnden	7,4	14,2	19,1
Maskiner och inventarier	7	11,9	16,8
IT och digitalisering	0,4	2,3	2,3
Miljö och Samhällsbyggnad	3,2	1,8	15,2
Maskiner och inventarier	0,2	0,1	1,4
IT och digitalisering	1,4	0,8	6,2
Anläggning, övrigt	1,6	0,9	7,6
Teknik och fritid	41,1	82,3	57,4
Regionala sommarcykelvägar, 5 årsplan	10	50	30
Cykelvägar enligt cykelplan, 5 årsplan	16	16	16
Maskiner och inventarier	14,3	14,8	10,1
IT och digitalisering	0,8	1,5	1,3
Anläggning, övrigt	22,5	22,9	28,1
Idrotts- och fritidsanläggningar	86	71,5	14,3